

Femi, amatérský filmař a fejetonista

seriál
FOTOGRAFOVÉ
VALAŠSKA

Femi – tak se podepisoval pod své každotýdenní fejetony v závodním časopise „Zbrojovák“ v 70. a 80. letech minulého století. Pod tímto pseudonymem jej znali především zaměstnanci podniku Zbrojovka Vsetín. Někteří ho možná pamatují i jako šéfa zá-

vodního stravování z objektu 75. Ať tak či tak, svou schopností citlivě parafrázovat realitu byl po dlouhá léta neodmyslitelnou „součástí“ časopisu. Tak jsem jej znal i já do doby, než mi někdy kolem roku 2000 osobně přinesl „přetčit“ své 8 mm filmy na videokazetu VHS s cílem zachovat záznamy pro rodinu. Tehdy se tomu ještě neříkalo digitalizace – a ani nemohlo říkat – byla to kopie filmu na videokazetu systému VHS – a to je stále jen analogový záznam. Důležité bylo „přepsat“ a předat. Kdo tuto práci nedělal nepochopí nezbytnou trpělivost při přetáčení z filmového pásu na pásek v kazetě. Stálé dorovnávání tonalitních rozdílů (a že jich na všech amatérských filmech je!), no to si člověk málem ruku ukrotí. O trhání a čištění starých filmů ani nemluvě! Při vrácení filmového materiálu se teh-

dy pan Michálek rozhodl převzít pouze kazetu s kopiemi všech jím natočených filmů. Filmy na cívkách mi předal zpět se slovy: „Filmy si ogare nechej, nebo je vyhoď, nebo je předej do archivu a nebo do muzea. Mně stačí ta kopie na kazetě. Jak tu jednou už nebudu, filmy by možná skončily v popelnici“. A dvě krabice mate-

riálu se tehdy k malé radosti mé ženy stěhovaly zpět. To jsem ještě netušil, že za pět let nastoupím do muzea jako fotograf a filmy zde skončí. Ta poslední možnost z jeho slov se tedy nakonec stala skutečností.

Abych si oživil paměť a vcítil se do „Ferdových“ filmů, promítl jsem si je před napsáním článku. První film – „U nás na Vsetíně“ je poeticky laděný snímek – pro-

cházkou městem a okolím napříč ročními dobami. Zpestřený jízdou vlakem do Velkých Karlovic, sečením luk, procházkou po kotářech, květenou a živočichy. Film druhý mne ale zaujal více – ne proto, že bych neměl rád přírodu, ale proto, že je to film ze Vsetína, místa, kde od dětství žiju. Film má název: „Úsměvy města“ a zachy-

tuje významné události na Vsetíně během let 1969 až 1980. Mimo takové ty záběry poplatné době (1. Máj, ohňostroj, symboly socialismu na sídlišťích) je ve filmu řízený odstřel zbytku továrny J. a J. Kohn – tedy konkrétně její věže, která zůstávala stát jako poslední mohykán a připomínka času prvních manufaktur na Valašsku (jo, škoda jich...). Několik děr, válečků trhaviny a drát vedoucí ke

strojku s kličkou dával tušit, že se tu něco zajímavého bude dít. A také že ano! A mohli jsme to všichni tenkrát sledovat z bezpečné střední blízkosti 50-100 metrů. To byl zážitek! Scéna mne zaujala nejen z hlediska tehdejšího přístupu k bezpečnosti občanů, ale hlavně jsem se na filmu hledal. Ano, stál jsem tam, jelikož jsem bydlel „za rohem“. A „nestál“ ale fotil jsem svoji první fotoreporáž již o rok dříve – v roce 1968 – také v areálu bývalé továrny na ohýbaný nábytek fy. Kohn (stejně jí všichni říkali Thonetka) když hořelo divadlo „Z“. Ale o tom zas třeba někdy příště.

V archivu muzea je tedy uloženo pár Michálkových filmů a dva z nich jsou již zdigitalizovány a připraveny „vstoupit“ mezi prvními do vznikajícího Valašského filmového archivu. Máte-li nějaký zajímavý film natočený v našem regionu a chcete jej uchovat pro příští generace, můžete jej přinést do muzea na Vsetíně – Horním městě. Mohou to samozřejmě být i dokumenty na videokazetách rozličných systémů (VHS, Beta, MiniDV, Video 8, Hi8 a Digital8). Filmy po dohodě zdigitalizujeme a vrátíme, nebo uložíme do archivu v původním formátu. Výhodou je popis místa, události a osob. Děkujeme, že přispíváte k zachování paměti národa a Valašska zejména.

Milan Ošťádal, fotograf
Muzeum regionu Valašsko